

Reģionālo sanāksmju protokols

JŪRAS TELPISKAIS PLĀNOJUMS – IESPĒJAMIE JŪRAS IZMANTOŠANAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI LĪDZ 2030.GADAM

Sanāksmes norises laiks un vieta:

- 2015.gada 15.jūlijs, plkst. 11:00-14:00, Liepājas pilsētas dome
- 2015.gada 16.jūlijs, plkst. 11:00-14:00, Ventspils galvenā bibliotēka
- 2015.gada 22.jūlijs, plkst. 11:00-14:00, Saulkrastu pilsētas dome

Sanāksmes vadītāja: Kristīna Veidemane (Baltijas Vides Forums)

Sanāksmēs piedalījās:

- Liepāja: 39 dalībnieki
- Ventspils: 19 dalībnieki
- Saulkrasti: 29 dalībnieki

Dalībnieku saraksts pievienots 1. pielikumā

Sanāksmes mērķis:

- Sniegt ieskatu par jūras telpiskā plānojuma (JTP) paskaidrojuma rakstā iekļauto informāciju un galvenajām vides un sociālekonomiskās attīstības tendencēm;
- Iepazīstināt dalībniekus ar četriem jūras telpas izmantošanas stratēģiskos scenārijiem un tos noteicošajiem virzītājspēkiem;
- Darba grupu diskusijās izvērtēt piedāvātos scenārijus, izmantojot SVID analīzes metodi.

Sanāksmes gaita:

K.Veidemane (Baltijas Vides Forums) atklāj sanāksmi, īsumā iepazīstinot par gaidāmo sanāksmes dienas kārtību un dod vārdu I.Urtānei Liepājā un Ventspilī/ K. Kedo Saulkrastos (Vides aizsardzības un reģionālā attīstības ministrija - VARAM), kas sanāksmes ievadvārdos skaidro JTP izstrādes nepieciešamību, normatīvo ietvaru un izstrādes gaitu.

JTP paskaidrojuma rakstā iekļautā informācija un galvenās attīstības tendences

K. Veidemane iepazīstina dalībniekus ar JTP struktūru un sniedz ieskatu par informāciju, kas apkopota paskaidrojuma raksta daļā: vides apstākļu un stāvokļa raksturojumu, bentisko biotopu un ar tiem saistīto ekosistēmas pakalpojumu izplatību, zivju resursu izplatību, ar jūru saistītiem valsts drošības jautājumiem, kā arī galveno saimniecisko nozaru (zivsaimniecības, jūras transporta, tūrisma, enerģētikas) attīstības tendencēm.

Jautājumi un komentāri:

- M. Balode (LHEI) ierosina plānā iekļaut arī informāciju par toksisko piesārņojumu jūrā, kas ir ļoti būtisks aspekts jūras vides stāvokļa raksturošanai.

Stratēģiskie scenāriji iespējamo jūras izmantošanas telpiskās attīstības virzienu raksturošanai

A. Ruskule iepazīstina ar četriem jūras telpas izmantošanas stratēģiskajiem scenārijiem un skaidro scenāriju pieejas pielikumu jūras telpiskā plānojuma izstrādē. Izmantotā scenāriju izstrādes metode paredz, ka tiek veidoti radikāli atšķirīgi scenāriji (attīstības virzieni), kas balstīti uz atšķirīgi politikas prioritāšu izvēli – A scenārijs: Ekonomikas izaugsme; B scenārijs: Sociālā labklājība; C scenārijs: Stabila jūras ekosistēma; D scenārijs: Attīstība vienotā Baltijas jūras reģiona telpā. Scenāriju izstrādes mērķis ir rosināt diskusiju par alternatīvām iespējām jūras telpas izmantošanā, kā arī palīdzēt identificēt optimālos jūras telpas izmantošanas risinājumus.

Stratēģisko scenāriju izvērtēšana darba grupās:

Izmantojot „world café” metodi sanāksmju dalībnieki veic katra scenārija SVID (stipro un vājo pušu, iespēju un draudu) analīzi. Diskusiju rezultāti no trim sanāksmēm apkopti 2. pielikumā.

Komentāri pēc scenāriju izvērtējuma prezentēšanas:

- A, C un D scenārijos paredzētais centralizācijas modelis balstās uz atsevišķu ekonomikas nozaru attīstību, tādējādi radot lielāku sociālo ievainojamību. Savukārt dažādība ļauj būt elastīgākiem.
- Nepieciešams sabalansēt paredzamo prāmju līniju virzienus no Liepājas ostas uz ziemeļiem un Šķēdes militāro poligonu novietojumu, kuru Aizsardzības Ministrija plāno paplašināt militāro mācību vajadzībām. Plānā nepieciešams norādīt kādas darbības militārajos poligonos nav pieļaujamas, kā arī nosacījumus attiecībā uz kuģošanu.
- Viļņu enerģijas staciju attīstība skatāma kontekstā ar kuģu ceļiem un ietekmi uz akvakultūru. Viļņu stacijas var mazināt viļņu ietekmi un tādējādi radīt labākus priekšnosacījumus akvakultūras attīstībai.
- Būtu nepieciešami aprēķini par paredzamo atjaunojamo energoresursu īpatsvaru kopējā enerģijas bruto galapatēriņā, ja vēja parki tiktu ierīkoti scenārijos norādītajās teritorijās. Ieguvumi enerģētiskas nozarē jāvērtē kontekstā ar ietekmi uz zivju resursiem un nozvejas iespējām. Jāizvērtē, kas ir svarīgāks – zivis vai enerģija?
- Saistībā ar vēja turbīnu iespējamo izmantošanu kā bākas, tiek jautāts par to uzturēšanu ilgtermiņā. Ja šādi risinājumi tiek paredzēti plānā, tad nepieciešams arī atspoguļot to uzturēšanas jautājumus.
- Plānā jānovērtē un jāņem vērā Būtiņģes naftas termināla ietekme uz cilvēku dzīves līmeni reģionālā un starpvalstu izpratnē.
- D scenārijā izvirzīto pieņēmumu, ka Latvijas jūras ūdeņi nav piemēroti jūras akvakultūras attīstībai būtu nepieciešams pārvērtēt. Nav pamatota arī izvēle B scenārijā neparedzēt atjaunojamo energoresursu ieguvī jūrā, jo jūras vēja parki, kā arī iespējams viļņu enerģijas stacijas var sniegt būtisku ieguldījumu vietējai ekonomikai un līdz ar to arī kalpot sociālās labklājības nodrošināšanai.
- Katrā scenārijā ir savi pozitīvie aspekti, kurus var izmantot izstrādājot optimālo jūras telpas izmantošanas risinājumu.

Diskusijas noslēgumā dalībnieki tiek aicināti sarindot prioritārās secībā piedāvātos kritērijus scenāriju izvērtēšanai (skat. 3. pielikumu). Vērtējuma rezultāti tiks izmantoti, veicot scenāriju ietekmju analīzi un izstrādājot optimālo jūras izmantošanas risinājumu, kā arī ņemti vērā definējot jūras telpiskā plānojuma prioritātes un mērķus plānojuma stratēģiskajā daļā.

Noslēdzot sanāksmi, Kristīna Veidemane informē par tālāko plāna izstrādes gaitu, kā arī iespējām sniegt komentārus un papildinājumus saistībā ar paskaidrojuma rakstā ietverto informāciju.

Protokolu sagatavoja Anda Ruskule un Dace Strigune, Baltijas Vides Forums